

CONCEPT Redengevende omschrijving gemeentelijk monument

Gemeente Ten Boer
Plaats: Ten Boer
Adres en postcode: Wolddijk 7, 9791 TD
Kad. Gegevens:
Eigenaar:

Voormalige functie: Boerderij
Huidige functie: Woonhuis
Bouwjaar: 1861, 1891 (wijziging), 1939 (herbouw na brand)
Bouwtype: Kop-hals-romp boerderij
Bouwtijl: Ambachtelijk-traditioneel
Architect: Onbekend

Bronnen: Bouwarchief gemeente Ten Boer; Claudia Versloot, *Boerderij Wolddijk 7 Ten Boer; Een bouwhistorische verkenning met waardestelling*, Groningen 2010; P.W. Pastoor (red.), *Boerderijen Gemeente Ten Boer en Overschild, 1595-2005*, Bedum 2006

Inleiding

De KOP-HALS-ROMP BOERDERIJ maakt deel uit van de cultuurhistorisch waardevolle bebouwing van Ten Boer. De boerderij 'Hoeve Dijkshorn' werd in 1861 gebouwd als dwarshuisboerderij. In 1891 vindt een grote wijziging plaats en krijgt de boerderij de huidige verschijningsvorm van kop-hals-romp boerderij met dwarshuisvormig voorhuis en tweekapsschuur. In 1896 vindt een uitbreiding aan de linker- en rechterzijde van de romp plaats. In 1938 brandt de schuur af, mogelijk als gevolg van brandstichting. Vervolgens wordt in 1939 de schuur herbouwd. Op het erf een stookhut, daterend uit 1939. Een berging, mogelijk uit 1896. Ligboxenstal gebouwd in 1996, en twee schuren uit de tweede helft van de 20ste eeuw, vallen buiten de aanduiding.

Omschrijving

De KOP-HALS-ROMP BOERDERIJ bestaat uit een dwarshuis (kop), een hals, en romp (tweekapsschuur). Het pand is in 1861 gebouwd als dwarshuisboerderij en in 1891 gewijzigd tot kop-hals-romp boerderij. De huidige tweekapsschuur is in 1839 herbouwd na brand.

Het voorhuis bestaat uit één bouwlaag met zolderverdieping en heeft een rechthoekige plattegrond. Het voorhuis is voorzien van een kap met wolfseinden, gedekt met gegolfde Friese pannen, en voorzien van gemetselde nokschorstenen. Rondom een houten lijstgoot. De voorgevel kent een vrij symmetrische indeling met in het midden een omlijste entree met aan weerszijden twee H-vensters (niet oorspronkelijk). De rechter zijde van het voorhuis is onderkelderd. De hals heeft een rechthoekige plattegrond, iets breder dan het voorhuis, en heeft één bouwlaag. De schuur betreft een tweekapsschuur met een nagenoeg vierkante plattegrond. De schuur is voorzien van twee wolfskappen met uileborden, met er tussen een plat dak. Schuur gedekt met riet waar in een latere fase kunststof dakplaten over zijn aangebracht, aan de onderzijde van de kap enkele rijen zwarte gegolfde Friese pannen. De gehele boerderij is in verschillende fases opgetrokken uit rode baksteen.

Het voorhuis kent een symmetrische plattegrond met een centrale gang met aan weerszijde kamers. Interieur van de boerderij met waardevolle elementen. In het voorhuis onder andere een gestucte wand met gesjablonerde florale motieven (ca. 1900), bedstedewand in de linkerkamer (eind 19^e eeuw), schoorsteenmantel van rood Belgisch marmer (eerste kwart 20ste eeuw) met houten boezem (rond 1900), binnenluiken in de opkamer en meerdere deuren met kozijnen. Opkamer in het dwarshuis met 18^e eeuwse beschotwand van hoge waarde. Onder de opkamer (kamer aan rechter zijde) en onder de bedsteden (linkerzijde) bevinden zich twee kelders. Mogelijk is de kelder aan de linker zijde ouder dan het huidige dwarshuis. In de gang van het voorhuis en de hals een tegelvloer. In de hals een 18^e eeuwse deur. Schuur met kapconstructie.

De boerderij is haaks op de Wolddijk gelegen met de voorgevel evenwijdig aan de weg en gericht op het oosten. Het erf is omgracht en aan de voorzijde is betonnen bruggetje aangelegd. Op het erf een stookhut uit 1939 en een berging (mogelijk uit 1896). Op het erf eveneens een ligboxenstal en twee schuren die buiten de aanduiding vallen.

Waardering

De kop-hals-romp boerderij is van algemeen belang voor de gemeente Ten Boer op grond van de volgende criteria:

Cultuurhistorische waarde

- Vanwege de waarde van de boerderij als voorbeeld van de agrarische bebouwing in het centrale Woldgebied de tweede helft van de negentiende eeuw.

Architectuurhistorische waarde

- Als bijzondere uitdrukking van een kop-hals-romp boerderij, met een dwarshuisvormig voorhuis in ambachtelijk-traditionele trant en tweekapsschuur in Interbellumarchitectuur.
- Vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp.
- Vanwege de zorgvuldige detaillering en het kenmerkende materiaalgebruik.

Stedenbouwkundige/ensemblewaarde

- Vanwege de beeldbepalende ligging aan de Wolddijk.
- Vanwege de ensemblewaarde van een boerderij op een erf met stookhut en berging.
- Vanwege de ensemblewaarde van de boerderij gelegen bij de schutsluis Oosterdijkhornerverlaat (rijksmonument).

Authenticiteit

- Vanwege de hoge mate van gaafheid van het exterieur.
- Vanwege de zeer hoge mate van gaafheid van delen van het interieur van de boerderij.
- Vanwege de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur in de directe omgeving van de boerderij aan de Wolddijk.

Zeldzaamheid

- Vanwege de zeldzaamheidswaarde van de boerderij met interieurelementen in relatie tot voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken.